

γράφουσι τὸ $(a + \beta)^2$ ἀντὶ τοῦ $(a + \beta)(a + \beta)$,
 ἢ καὶ ἀντὶ τοῦ $(a + \beta)^3$ τὸ $(a + \beta) \cdot (a + \beta) \cdot$
 $(a + \beta)$ κτ. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ὡσαύτως
 καὶ αἱ τῶ — σημείω συνημμένοι. π. χ. $(a - \beta)^2$.
 Ὅπερ $= a^2 - 2a\beta + \beta^2$. εἰς ἀμέλει $a - \beta$
 μετὰ τοῦ $a - \beta$ πολλαπλασιασθῆ.

Σχόλιον.

Ὅταν δείχνωμεν, ὅτι πρέπει νὰ ἐξαρθῆ εἰς δύνα-
 μιν μία διά τοῦ $+$, ἢ $-$ συμπεπλεγμένη (§. 44.)
 ποσότης, πάντοτε εἶναι ἀναγκαῖον νὰ κλείηται ἐν πα-
 ρειθέσει, καὶ ὁ ἐκθέτης νὰ βάνηται ἐπάνω πρὸς τὰ δε-
 ξιά, ὡς σύνηθες· διότι ἄλλῶς ἤμπορεῖ νὰ
 ἀπολουθῆσθ ἀπάτη. π. χ. ἄλλο σημαίνει τὸ
 $(a + \beta)^2$ ἀπὸ τὸ $a + \beta^2$. Τὸ α'. θέλει νὰ εἴπῃ,
 ὅτι ἡ ποσότης $a + \beta$ πρέπει νὰ πολλαπλασιασθῆ με-
 τὰ ἐαυτῆς. Τὸ δὲ β'. ὅτι εἰς τὴν ποσότητα a πρέπει νὰ
 προσεθῆ τὸ τετράγωνον τοῦ β . Ἄς τεθῆ τὸ $a = 5$
 καὶ τὸ $\beta = 10$, καὶ ἔσαι $(a + \beta)^2 = (5 + 10)^2$
 $= 15^2 = 15 \cdot 15 = 225$. Ἀλλὰ τὸ $a + \beta^2$
 $= 5 + 10^2 = 5 + 10 \cdot 10 = 5 + 100$
 $= 105$. Τὸ οὖν 225 πάντῃ διάφορον τοῦ 105.

Περὶ Διαίρέσεως τῶν Δυνάμεων.

§. 194. Δυνάμεις ὁμόρριζαι, (ὅ ἐστὶ
 τὴν αὐτὴν ποσότητα ῥίζαν ἔχοντες)
 διαιροῦνται δι' ἀλλήλων, εἰς οἱ τούτων
 ἐκθεταὶ ἀφαιρῶνται ἀπ' ἀλλήλων.

Ἡ Δείξις τούτου γενέσθω διὰ γραμμάτων.

Ἄξια, κατὰ τὰ εἰρημ, καλεῖται ἡ προκύψασα ποσότης
 διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ μετ' ἀλλήλων ὁμοειδῶν πο-
 σοτήτων. Οὕτως a, a, a, a , εἰσὶν ἢ δ' ἄξια, ἢ δύν.
 τοῦ a , ἢ a^4 . γράφειν δ' εἰς καὶ $aaaa$. Ἀλλὰ διὰ τῆς
 διαίρέσεως τὰ γράμματα χωρίζονται αὐθις ἀπ' ἀλλή-
 λων.

ΕΠΙΔ της Κ.τ.Π
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

λων, και ἀφαιρούνται τοσαῦτα, ὅσα ὁμοειδῆ γράμματα περιέχει ὁ διαιρέτης. (§. 99. τχ. β.) Οἶον, εἰ αααα = α⁴ διαιρεθῆναι δεῖ διὰ αα, ὑπολειφθήσεται αα. Ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἐστὶ τοσαῦτα γράμματα ἀφαιρεῖν ἀπὸ τοῦ διαιρετέου τῷ ἐν τῷ ἐκθέτῃ δεικνύναι, πόσα τούτων ἀφαιρέσει. Τοῦτο δὲ γένοιτο διὰ τοῦ σημείου τῆς ἀφαιρέσεως οὕτως, α⁴ διὰ α² διαιρεθὲν γραφήσεται

α⁴ : α², ἢ $\frac{\alpha^4}{\alpha^2} = \alpha^{4-2} = \alpha^2$. Ἐφαρμόσει δὲ ὁ κανὼν καὶ τοῖς διὰ γραμμάτων ἐκθέταις, ὡς καὶ τούτων

διαιροθῆναι διὰ ἀριθμῶν δυναμένων. οἶον α^μ : α^ν = α^{μ-ν}. Ἐάν δὲ αἱ ρίζαι τῶν δυνάμεων μὴ ὁμοειδεῖς ᾖσιν. (τοῦτ' : μὴ τὰ αὐτὰ γράμ. ἢ) ὁ κανὼν χωρὸν οὐκ ἔχει, ὡς παντίπου ἐκ τῆς διαιρέσεως δῆλον.

α^μ β^ν οὐκ ἔστιν = α^{μ-ν}. Ἀλλὰ δηλώσομεν τὴν τούτων διαίρεσιν ἦτοι α^μ : β^ν, ἢ $\frac{\alpha^{\mu}}{\beta^{\nu}}$.

§. 195. Ἐπὶ τῶν ὁμοειδῶν ὁ κανὼν κρατεῖ, καὶ εἴαν ἡ δύναμις μὴ μόνη, ἀλλὰ διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ μεθ' ἑτεροειδῶν συνημμένη ἢ μόνον εἰς διαιρέτεος, καὶ ὁ διαιρέτης ὁμοειδεῖς εἶεν δυνάμεις, τοῦτ' : δυνάμεις τὰς αὐτὰς ἔχουσαι ρίζας. π. χ. α³ χ⁴ : α² χ² = α³⁻² χ⁴⁻² = α¹ χ² = αχ² (§. 85.) Καὶ α⁵ χ⁴ : α = α⁵⁻¹ χ⁴ = α⁴ χ⁴. Εἰ δὲ τῷ διαιρέτῃ καὶ δύναμις αὐτῆς ὁμοειδῆς πρόσθεσις, ἐν τῷ πηλίκῳ οὐκ ἂν μία ἐκτῶν δύο ποσότης προκύψει, ἀλλ' ἐν μέρει καὶ τὴν ἑτέραν δεκτέον. π. χ. α⁵ χ⁴ : α² ψ² = α⁵⁻² χ⁴ : ψ², ἢ $\frac{\alpha^3 \chi^4}{\psi^2}$.

§. 196. Ἐάν ὁ ἐκθέτης τοῦ διαιρέτου ἐν ὁμοειδεῖς δυνάμεσι μείζων ἢ τοῦ ἐκθέτου τοῦ διαιρετέου, ἀνάγκη

ἀνάγκη πᾶσα τὸν ἐκθέτην τοῦ πηλίκου ἀποφατικὸν εἶναι. Οἷον εἰ a^{μ} διελεῖν δεῖν διὰ a^{ν} , καὶ ν ἐστὶ μείζον τοῦ μ , ἔσται $\mu - \nu$ ἀναγκάτως ἀποφατικὴ ποσότης, ὅπερ ἐμφαίνοῦσι καὶ οἱ ἀριθμοί. π. χ. $a^3 : a^7 = a^{3-7} = a^{-4}$, ἢ a ἐν τῇ δυνάμει -4 . Καὶ αὖ $\chi^3 \upsilon^4 : \chi^2 \upsilon^3 = a^{1-3} \chi^{1-2} \upsilon^{1-4} = a^{-2} \chi^{-1} \upsilon^{-3}$. Ἦ δὲ τοῦτό ἐστιν, εἰ ὁ ἐκθέτης τῆς δυνάμεως ἀποφατικὴ ποσότης γίνεται, δειχθήσεται αὐτίκα, καὶ ὅπως ἀντὶ ταύτης ἕτεραν ἐκφρασιν εὐρεῖν ἔχουμεν.

§. 197. Τὰ ἐξῆς παρδείγμα. παρισῶσι τὰ ὄντα σαφέστερον $\chi^4 : \chi^3 = \chi^{4-3} = \chi^1 = \chi$. Καὶ $\chi^5 : \chi^7 = \chi^{5-7} = \chi^{-2}$.

Καὶ $\chi^3 \upsilon^2 : \chi \upsilon = \chi^{3-1} \upsilon^{2-1} = \chi^2 \upsilon$.
 $\chi^3 \upsilon^5 : \chi^4 \upsilon^2 = \chi^{3-4} \upsilon^{5-2} = \chi^{-1} \upsilon^3$.

Καὶ $\chi^5 \upsilon^4 a^3 : \chi^7 \upsilon^5 a^2 = \chi^{5-7} \upsilon^{4-5} a^{3-2} = \chi^{-2} \upsilon^{-1} a^1$.

Καὶ $a^{\nu} : a^{\mu} = a^{\nu-\mu}$.

Καὶ $a^{\nu+1} : a^{\mu} = a^{\nu+1-\mu}$.

Καὶ $a^{\nu-1} : a^{\mu+1} = a^{\nu-1-(\mu+1)} = a^{\nu-1-\mu-1} = a^{\nu-\mu-2}$.

$a^{\nu} \chi^{\mu} \upsilon^{\rho} : a^{\rho} \chi^{\mu} \upsilon^2 = a^{\nu-\rho} \chi^{\mu-\mu} \upsilon^{\rho-2} = a^{\nu-\rho} \chi^0 \upsilon^{\rho-2} = a^{\nu-\rho} \upsilon^{\rho-2}$.

Καὶ $\chi^{\rho} \upsilon^{\rho} : \chi^{\mu} = \chi^{\rho-\mu} \upsilon^{\rho}$.

Ε. 202 Δ της Κ.τ.Π
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

$$(x^4 u^2 - u^3 x^3) : \alpha x^3 u = \frac{x^{4-3} u^{2-1}}{\alpha} = \frac{x u^{3-1} x^{3-3}}{\alpha}$$

$$= \frac{x u - x^2 u^2}{\alpha}$$

$$(\alpha x^2 u^3 - \alpha \beta x^2 u^2 - \alpha x^2 u^2) : \alpha x u$$

$$= x u^2 - \beta x u - x u = (u - \beta - 1) x u$$

§. 198. Τὴν τῶν ὁμοειδῶν δυνάμεων δι' ἀλλήλων διαιρέσειν μαθοῦσι, πρῶταν ἔσαι δεῖξαι, καὶ ὅπως αἱ δυνάμεις, αἱ δι' ὁμοειδοῦς α' δυνάμεις ὑαιρούμενοι, διηλεκῶς μειοῦνται, καὶ ὅπως ἐκ τούτου σειράς τῶν δυνάμεων εἰς τούπισω ἀναφύεται. Εἰς γὰρ τὸ πρῶτον αὖξονται αἰεὶ διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῆς ὁμοειδοῦς α' δυνάμεως· μέμνησο δὲ κἀνταῦθα τοῦ (§. 84. σχ.), ὅτι ἡ δι' αὐτῆς διαιρουμένη ποσότης = 1. Ὡς καὶ $x = 1$, ὡς ἡμῖν ἤδη τοῦτο ἀναγκαῖον εἶ-

δέναι. Τὰ λοιπὰ δὲ δῆλον, ὅτι τὸ x -γενική ἐστὶ ποσότης καὶ ὅ, τι κατ' αὐτῆς ἀληθεύον εὐρεθήσεται, ἀληθεύσει καὶ κατὰ πάσης ποσότητος διωρισμένης.

Ἐὰν x ἐν τῇ α' δυνάμει παρῆ, (ὅ ἔστιν, εἴπερ ἡ δοθεῖσα ποσότης εἰς οὐδεμίαν ἔτι ἐξῆρται δυνάμιν, ἦντινα καὶ οὕτω δηλωῶσαι δυνάμεθα, x^1) καὶ πολλαπλασιασθῆ μετὰ x , καὶ τὸ ἐκ τούτων παραγόμενον αὖθις μετὰ x , καὶ οὕτως ἐφεξῆς, ὡς ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ δῆλον, ἡ ἐπομένη ἀνακύψει σειρά τῶν δυνάμεων. $x, x^2, x^3, x^4, x^5, x^6$, καὶ οὕτως ἐπ' ἄπειρον.

Ἄλλ' ἀπὸ τοῦ x^6 τῆς διαιρέσεως διὰ x ἀρξαμένοις, κατὰ τον ὑποδειχθέντα τρόπον, ἀναφανήσεται ἡδε ἡ σειρά.

$$\frac{x^6}{x} = x^{6-1} = x^5. \text{ Καὶ } \frac{x^5}{x} = x^{5-1}$$

$$= x^4. \text{ Καὶ } \frac{x^4}{x} = x^{4-1} = x^3. \text{ Καὶ}$$

$$\frac{x^3}{x} = x^{3-1} = x^2. \text{ Καὶ } \frac{x^2}{x} = x^{2-1}$$

$$= x^1, \text{ ἢ } x. \text{ ὅτι } x^1 \text{ καὶ } x \text{ ἰσοδυναμεῖ. (§. 185.)}$$

$$\text{Ἀὐθις } \frac{x}{x} = x^{1-1} = x^0, \text{ ἢ } = 1. \text{ (ἐπι-}$$

$$\text{δὴ γὰρ } \frac{x}{x} = 1. \text{ (§. 84. σχ.)} \text{ τὸ δὲ } \frac{x}{x} = x^{1-1}$$

$$= x^0. \text{ ἄρα καὶ (§. 48. δ'.) } x^0 = 1. \text{ "Ὡσε ἀντὶ$$

τοῦ x^0 ἀντικαθιστᾶν τὴν 1 ἕξῃσιν, ὡς ἴσην αὐτῷ.

$$\text{Ἀὐθις } \frac{x^0}{x} \text{ ἢ } \left(\frac{1}{x} \right) = x^{0-1} = x^{-1}. \text{ "Ὅτι}$$

$$0 - 1 = -1.$$

$$\text{Καὶ } \frac{x^{-1}}{x} \text{ ἢ } \frac{1}{x} : x \text{ (ὅτι, ὡς ἤδη δέδεικται, } \frac{1}{x}$$

$$= x^{-1}, \text{ ὅθεν ἀντὶ τοῦ διαιρητέου } x^{-1}, \text{ ἀντι-}$$

$$\text{κατασαιῆ ἀντὶ τὸ } \frac{1}{x} \text{) } = \frac{1}{x^2}. \text{ "Ὅτι τὸ } \frac{1}{x} \text{ ἔστι } x:15$$

μειωθῆναι $x\rho\eta$. (τοῦτο γὰρ δηλοῖ ἢ διαίρεσις ἢ δια-

τοῦ x) Ἀλλὰ $\frac{1}{x}$ μειωθήσεται κατὰ τὸ x , εἰάν ὁ

διαίρετης $x:15$ αὐξηθῇ. τοῦτο δ' ἔσαι, εἰάν τὸν

διαίρετην μετὰ τοῦ x πολλαπλασιάσωμεν. Ἀλλ' ἐ-

πεὶ, ὡς δέδεικται, $\frac{1}{x} = x^{-1}$. τοῦτο δὲ τὸ x^{-1}

διαίρεθὲν διὰ τοῦ x ἔσαι $x^{-1-1} = x^{-2}$. Ἄν

τι τοῦ $\frac{1}{x^2}$ χρῆσόμεθα τῷ x^{-2} . Καὶ $\frac{1}{x^2} = x^{-2}$

$= \frac{1}{x^3} = x^{-3}$. Καὶ $\frac{1}{x^3} = x^{-3}$ καὶ $\frac{1}{x^4} = x^{-4}$,

καὶ οὕτως ἐφεξῆς.

Προτεθείσθωσαν ἤδη αἱ δύο ἴσαι σειραὶ τῶν μειου-
μένων δυνάμεων, καὶ τὰ σχήματα τὰ ἀλλήλοις ἴσα
γραφῆτω ὑπάλληλα· Ἀρκτέον δ' ἀπὸ τοῦ x^0
ἢ β' σειρά ἐσὶ κατὰ πάντα ἴση τῇ α'. π. χ.

$x^0, x^1, x^2, x^3, x^4, x^5, x^6, x^7, \dots, x^n$
 $x^{-1}, x^{-2}, x^{-3}, x^{-4}, \dots, x^{-n}$

$x^0, x^1, x^2, x^3, x^4, x^5, x^6, x^7, \dots, x^n$

$\frac{1}{x^2}, \frac{1}{x^3}, \frac{1}{x^4}, \dots, \frac{1}{x^n}$

Ἡ ἀντικατάσεις τῶν ἰσῶν σχημάτων οὐ μι-
κρὸν ἐν διαφοροῖς ὑπολογισμοῖς συμβάλλεται, ὡς ἐν
τοῖς ἐξῆς σαφῶς ὁψόμεθα· π. χ. ἀντὶ τοῦ $\frac{1}{x}$ ἀν-

τικατασῆναι δύναται τὸ ἴσον x^{-1} , καὶ ἀντὶ τοῦ
 $\frac{1}{x^n}$ τὸ x^{-n} . Ἀντὶ δὲ τοῦ $\frac{1}{x^u}$ τὸ x^{-u}

x^{-1} , κτ.

Σχόλιον.

Ὁ πολλαπλασιασμός μετὰ ἐκθετῶν καταφ. καὶ
ἀποφ. παρελείφθη ἀνωτέρω. διότι ἠγνοοῦμεν τὴν ση-
μασίαν τῶν τοιούτων σχημάτων. ὡς a^{-1}, a^{-2}
κτ. Οὐ χαλεπὸν δὲ ταῦτα εἰδόσι κακεῖνους πολλαπλα-
σιάξιν. οἷον a^{-1} μετὰ τοῦ a^2 πολλαπλ. δίδω-
σιν a^1 . ὅ ἐσιν a . Φανερόν δὲ καὶ ἐκ τούτου, a^{-1}

$$= \frac{1}{a}$$

ἀλλ' ἐκάστην δύναμιν (ἢ μάλλον πάντα ἐκθέτην τῆς δυνάμεως) νοεῖν ἔχομεν, ὡς διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ μεθ' ἑτέρας ποσότητος προκύψασαν, καὶ διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ εἰς τὴν παροῦσαν δύναμιν ἀρθῆσαν. (§. 192.) ἡ ποσότης δὲ, δι' ἧς εἰς τὴν προκειμένην ὑψώθη δύναμιν, ἦν ἡ ρίζα· εἰ γὰρ π. χ. a^4 εἰς τὴν γ. ἀρθῆναι προὔκειτο δύναμιν, ἐπολλαπλασιάζεται $a^{4 \cdot 3} = a^{12}$. (§. αὐτ.) Εἰ οὖν τὴν τούτου τριπλὴν ρίζαν λαβεῖν βουλόμεθα, ποιήσομεν τοῦτο διὰ τῆς ἀντικειμένης τῷ πολλαπλ. μεθόδου, τουτ' : διὰ τῆς διαιρέσεως. ὡς ἀναγκαῖον τὸ τὸν ἐκθέτην τοῦ a^{12} διὰ τοῦ 3 διελεῖν· ὡς $a^{\frac{12}{3}}$. Καὶ τούτου ἐνεργεία

διαιρεθέντος, προκύψει a^4 , ὃ τῷ ὄντι ἡ $\sqrt[3]{}$ ἐστὶ τοῦ a^{12} . ὅτι a^4 τρίς μεθ' ἑαυτοῦ πολλαπλασιασθὲν δίδωσιν a^{12} . Εἰδέναι τοίνυν θέοι, ὅποια ρίζα τῆς δυνάμεως ζητεῖται, ὃ ἐστὶ, τὸν ἐκθέτην (§. 186.) τῆς ρίζης δεδομένον εἶναι χρή. Ἄλλως γὰρ μυρίας ρίζας

κοῖσαι δυνάμεθα· π. χ. Ἐξω a^{12} , ἡ $\sqrt[12]{}$ τούτου ἔσαι $a^{\frac{12}{12}} = a^1 = a$ · τὸ γὰρ δωδεκάκις μεθ' ἑαυτοῦ πολλαπλασιασθὲν δίδωσιν a^{12} . Ἡ $\sqrt[4]{}$ τοῦ a^{12} ἐστὶν $a^{\frac{12}{4}}$, ἢ a^3 . ἡ $\sqrt[3]{}$ τοῦ $a^{12} = a^{\frac{12}{3}} = a^4$. ἡ

$\sqrt[2]{}$ τούτου, ἣτις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον $\sqrt[2]{}$ ἀνευ ἐκθέτου γράφεται, (§. αὐτ.) $= a^{\frac{12}{2}} = a^6$, κτ. Ὁ οὖν κανὼν τοῦ τὰς ρίζας τῶν ἐκθετῶν εὐρίσκειν, τὰς εἰς εὐρεσίαν προκειμένας, ἐστὶν ὁ ἑξῆς. Διέλε τὸν ἐκθέτην τῆς δυνάμεως διὰ τοῦ ἰσοθέντος ἐκθέτου τῆς ρίζης, καὶ τὸ ἐκ τῶν ἐκθετῶν πηλίκον, τὸ διὰ τῆς διαιρέσεως προελθόν, δείξει σοὶ τὴν ζητούμενην ρίζαν. Ἐν-

θεντοι $\sqrt[4]{} a^6 = a^{\frac{6}{4}} = a^{\frac{3}{2}}$. Καὶ $\sqrt[4]{} a^4 = a^{\frac{4}{4}} = a$. $\sqrt[2]{} a = a^{\frac{1}{2}}$.

Σημειώσαι, ὅτι τοῦ ἐκθέτου τῆς ῥίζης ὑπὸ τὸν ἐκθέτην τῆς δυνάμεως τεθέντος, τὸ ῥιζικὸν σημεῖον $\sqrt{}$ ἐκπίπτει· Ὁ δὲ κανὼν κρατεῖ ἐπὶ πάντων. Καὶ εἰν ὁ ἐκθέτης τῆς δυνάμεως διὰ τοῦ ἐκθέτου τῆς ῥίζης διαιρέσιμος μὴ ἢ, ὁ ὀρθὸς λόγος διδάσκει οὕτω χωρεῖν

ἀναγκαῖον εἶναι. π. χ. $\sqrt[5]{x^3} = x^{\frac{3}{5}}$. Καὶ $\sqrt{x} = x^{\frac{1}{2}}$. Ἰσοκύτως καὶ εἰ οἱ ἐκθέται εἰσὶ γράμματα,

$$\text{ὡς } \sqrt[r]{x^e} = x^{\frac{e}{r}}. \quad \sqrt[r]{x^{e+\mu}} = x^{\frac{e+\mu}{r}}. \quad \text{Τὰ}$$

τοιαῦτα τῶν σχημάτων, καὶ τοι περαιτέρω ἐκτεθῆναι, καὶ ἀναπτυχθῆναι μὴ ὑνόμενα, ἔχουσι μέντοι αὐτὸ φεν τὸ ἐναργές, καὶ ἀκριβές.

§. 201. Καὶ διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἠνωμέναι ἀπαντῶσι ποσότητες, ἐξ ὧν τὴν ῥίζαν ἐξάγειν ἐπιταττόμεθα· Τότε οὖν ἐξάγεται ἡ ῥίζα ἐκάστης ποσότητος, ὡς τοῦ ἐκθέτου αὐτῶν διὰ πολλαπλασιασμοῦ

$$\text{προκύψαντος. π. χ. } \sqrt[3]{a^2 x^4 u} = a^{\frac{2}{3}} x^{\frac{4}{3}} u^{\frac{1}{3}}.$$

$$\text{Καὶ } \sqrt[3]{a^6 x^9 u^3} = a^2 x^3 u. \quad \text{ὅτι ἐν τούτῳ τῷ παραδ. ἡ διάρρηξις χωρεῖ. Ἡ } \sqrt[3]{a^4 x^2 u} = a^{\frac{4}{3}} x^{\frac{2}{3}} u^{\frac{1}{3}} = a^2 x u^{\frac{1}{3}}.$$

$$\text{Καὶ } \sqrt[r]{x^\nu u^\mu} = x^{\frac{\nu}{r}} u^{\frac{\mu}{r}} = x^{\frac{\nu}{r}} u^{\frac{\mu}{r}} \quad \text{ὅτι}$$

$$\frac{\nu}{r} = \frac{\nu}{r} \cdot 1.$$

§. 202. Ὁ τρόπος τοῦ τὸ ῥιζικὸν σημεῖον παρελείπειν, καὶ ἀντὶ τούτου τὸν ἐκθέτην τοῦ ῥιζικοῦ σημεῖου ὑπὸ τὸν ἐκθέτην τῆς δυνάμεως τιθέναι, καὶ π. χ. ἀντὶ τοῦ $\sqrt{a^4}$, $a^{\frac{4}{2}}$ γράφειν, λίαν ἐν χρήσει, καὶ συντελεῖ τὰ μέγιστα, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς ὀψόμεθα· Τὰς οὕτω γραφομένας ποσότητας, ὁμοειδεῖς οὔσας, καὶ ὁμοειδεῖς ἐκθέτας τῆς ῥίζης ἐχούσας, πολλαπλασιάζομεν,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΔΡ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.Μ.Ε.Κ.Τ.Π
 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ 2006

σομεν, και διαιρήσομεν κατά τὰ. (§. §. 191. 194.)
 Οίον $a^{\frac{3}{2}} : a^{\frac{1}{2}} = a^{\frac{3}{2} - \frac{1}{2}} = a^1 = a$. Καί
 $u^{\frac{3}{2}} : u^{\frac{1}{2}} = u^{\frac{3}{2} - \frac{1}{2}} = u^1 = u$. Ἀλλά περί τούτων κατωτέρω
 πλατύτερον.

§. 203. Παραδείγματα διαιρέσεως τῶν δυνά-
 μειων, ἐς τὸδε ἀποταμιευθέντα, ὡς τὸν τρόπον τῆς
 τούτων ἀγνωοῦσι διαιρέσεως.

Διέλε $a^6 + \beta^6$ διὰ τοῦ $a^2 + \beta^2$

$$\begin{array}{r|l} (a^2 + \beta^2) a^6 + \beta^6 & a^4 - a^2\beta^2 + \beta^4 \\ a^6 + a^4\beta^2 & \\ \hline - a^4\beta^2 + \beta^6 & \\ - a^4\beta^2 - a^2\beta^4 & \\ \hline + a^2\beta^4 + \beta^6 & \\ + a^2\beta^4 + \beta^6 & \end{array}$$

Καί

$$\begin{array}{r|l} & 5\gamma^2 - \beta^4\gamma + 4a^2 \\ \hline 30\gamma^4 - 5\beta^4\gamma^3 + 20a^2\gamma^2 - 18a\gamma + 3a\beta^4\gamma - 12a^3 & \\ & (5\gamma^2 - 3a) \\ 30\gamma^4 & - 18a\gamma \\ \hline - 5\beta^4\gamma^3 + 20a^2\gamma^2 & + 3a\beta^4\gamma - 12a^3 \\ - 5\beta^4\gamma^3 & + 3a\beta^4\gamma \\ \hline + 20a^2\gamma^2 & - 12a^3 \\ + 20a^2\gamma^2 & - 12a^3 \end{array}$$

§. 204. Ἐὰν οἱ ἐκθῆται τῶν δυνάμειν κλά-
 σματα ὡσι, (§. 200.) μεταχειρισθῶμεθα καὶ ταῦ-
 τα, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ τῶν κλασμάτων· τουτ: ἐὰν καὶ
 τούτων ἄμφω τοὺς ὅρους μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ πολ-
 λαπλασιάσωμεν, ἢ διέλωμεν, τὸ κλάσμα οὐδὲως με-
 ταβάλ-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΝΤΙΝΟΣ
 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

προβάλλεται $\pi \cdot \chi \cdot \chi^3 = \tau\omega \chi^{\frac{3 \cdot 2}{4 \cdot 2}} = \chi^3$. Καί

ἐπεὶ $\chi^{\frac{3}{2}} = \sqrt[4]{\chi^3}$. Τὸ δὲ $= \chi^{\frac{3}{8}} = \sqrt[8]{\chi^3}$, (§. αὐτ.)

ἔσαι καὶ $\sqrt[4]{\chi^3} = \sqrt[8]{\chi^6}$ (§. 48. δ'.) Ἀλλὰ καὶ

ἐὰν ἀμφω οἱ ὄροι διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ διαιρεθῶσι,

τὸ κλάσμα μένει αὐθις ἀρετὰ βλητόν. $\chi^{\frac{3}{2}} = \chi^{\frac{6:2}{4:2}}$

$= \chi^{\frac{3}{2}} = \sqrt[2]{\chi^3}$. Ὡς ἐ $\chi^{\frac{3}{4}}$, ἢ $\sqrt[4]{\chi^3} = \sqrt[2]{\chi^{\frac{3}{2}}}$

Τούτῳ τῷ τρόπῳ δυνάμεις, τὰς κλασματικούς ἐχού-

σας ἐκθῆτας, προσθέναι, ἀφαιρεῖν, πολλαπλασιασεῖν,

καὶ διαιρεῖν δυνάμεθα. Ἀλλὰ σημειωτέον, ὅτι ἡ τού-

των πρόσθεσις, καὶ ἀφαιρέσις οὐ κατὰ πάντα ὅμοια

τῆ τῶν κοινῶν κλασμάτων, ὧν οἱ ἀριθμηταὶ, μετὰ τὸ

εἰς τὸν αὐτὸν παρονομ. ἀναχθῆναι τὰ κλάσματα, προσί-

θενται, (§. 130.) ἀλλὰ μεταξὺ τῶν δυνάμεων τιθεά-

μεν μόνον τὸ σημεῖον +, ἢ —, ὑπὸ τὸν αὐτὸν παρο-

νομ. ταύτας μείζονος σαφηνείας χάριν, ἀναγκαίας εὐ-

σης ἐνίοτε τῶν ὑπολογισμῶν, ἀνάγοντες. (ἢ γὰρ πρό-

σθεσις, καὶ ἀφαιρέσις τῶν ἐκθετῶν, ὁ τούτων πολλα-

πλασιασμός ἐστίν, καὶ ἡ διαίρεσις μετ' ἀλλήλων) Οἷον,

εἰ δέοι $\sqrt[2]{\chi^3}$, καὶ $\sqrt[3]{\chi^4}$ προσθεῖναι, ἔσαι $\chi^{\frac{3}{2}}$

+ $\chi^{\frac{4}{3}}$. Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὸν αὐτὸν παρονομ. τὰς δύο

κλασματικὰς ἀναγαγόντες δυνάμεις μεταχειρισθῆσομε-

θα ταύτας, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς.

$$\chi^{\frac{3}{2}} + \chi^{\frac{4}{3}} = \chi^{\frac{3 \cdot 3}{2 \cdot 3}} + \chi^{\frac{4 \cdot 2}{3 \cdot 2}} = \chi^{\frac{9}{6}}$$

$$+ \chi^{\frac{8}{6}} = \sqrt[6]{\chi^9} + \sqrt[6]{\chi^8}$$

$$\chi^{\frac{9}{6}} = \chi^{\frac{9+8}{6}} = \chi^{\frac{17}{6}} = \sqrt[6]{\chi^{17}}$$

οὐκ ὀρθόν. Δειχθήσεται δὲ, ὅτι ἐκείνως, καὶ οὐκ ἄλλως χωρη-

τέον. Καί

Και ἐν γράμμασι

$$\sqrt[\nu]{\sigma} + \sqrt[\mu]{\sigma} = \sigma^{\frac{1}{\nu}} + \sigma^{\frac{1}{\mu}} = \sigma^{\frac{\mu + \nu}{\nu\mu}}$$

$$+ \sigma^{\frac{1}{\mu\nu}} = \sqrt[\nu]{\sigma} + \sqrt[\mu]{\sigma}$$

Οσαύτως και εἰ αἱ ποσότητες ἀφαιροῦνται ἀπ' ἀλλήλων. ὡς $\chi^{\frac{3}{2}} - \chi^{\frac{1}{2}} = \chi^{\frac{3 \cdot 3}{2 \cdot 3}} - \chi^{\frac{1 \cdot 3}{2 \cdot 3}}$

$$= \chi^{\frac{9}{6}} - \chi^{\frac{3}{6}} = \sqrt[6]{\chi^9} - \sqrt[6]{\chi^3}$$

$$\chi^{\frac{1}{2}} - \chi^{\frac{1}{4}} = \chi^{\frac{1 \cdot 4}{2 \cdot 4}} - \chi^{\frac{1 \cdot 2}{4 \cdot 2}} = \chi^{\frac{4}{8}} - \chi^{\frac{2}{8}}$$

$$= \sqrt[8]{\chi^4} - \sqrt[8]{\chi^2}$$

$$\chi^{\frac{1}{\mu}} - \chi^{\frac{1}{\nu}} = \chi^{\frac{\nu}{\mu\nu}} - \chi^{\frac{\mu}{\mu\nu}} = \sqrt[\nu]{\chi^{\frac{\mu}{\nu}}}$$

$$= \sqrt[\nu]{\chi^{\frac{\mu}{\nu}}}$$

$$= \sqrt[\nu]{\chi^{\frac{\mu}{\nu}}}$$

§. 205. Τοῦ αὐτοῦ τὰς δυνάμεις, πῶν ἀφαιρέσει κλάσματα, μεταβάλλειν, χρησιμώτατον πολλάκις ἐν ὑπολογισμοῖς, ὅτε τὰς δυνάμεις εἰς ἕτερα ἄσχηματα, εἰς πλείων ἀνάπτυξιν, τρέψαι βουλόμεθα· τοῦτο δ' αἰετ' ἐγχωρεῖ, καὶ τῶν δυνάμεων κλασματικὸν ἐκθέτην μὴ ἔχουσῶν· ὑποτίθεται γὰρ ὁ ἐκθέτης, ὡς κλασματικὸς, οὐ παρὸν, ἢ 1. π. χ. $\chi^{\frac{\mu-1}{\nu}}$ νοηθεῖν ἂν καὶ οὕτως $\chi^{\frac{\mu-1}{\nu}}$. Καὶ τότε, εἰ ἀναγκαῖον, καὶ τὸ κλάσμα ἄλλως γραφῆσεται, τῆς ποσότητος ἤκιστα τροπὴν ὑφισταμένης· οὕτω τὸ $\chi^{\frac{\mu-1}{\nu}} = \tau\omega \chi^{\frac{\mu-1}{\nu}}$ τοῦ

$$\tau\omega = \chi^{\frac{(\mu-1)\nu}{\nu}}$$

$$= \chi^{\frac{\mu \cdot \nu - \nu}{\nu}} = \sqrt[\nu]{\chi^{\mu \cdot \nu - \nu}}$$

$$\text{Καὶ } \chi^{\frac{1}{\mu}} = \chi^{\frac{1 \cdot \nu}{\mu \cdot \nu}} = \chi^{\frac{\nu}{\mu \cdot \nu}} = \sqrt[\mu \cdot \nu]{\chi^{\nu}}$$

$$= \sqrt[\mu \cdot \nu]{\chi^{\nu}}$$

$$= \sqrt[\mu \cdot \nu]{\chi^{\nu}}$$

$$= \sqrt[\mu \cdot \nu]{\chi^{\nu}}$$

$$= \sqrt[\mu \cdot \nu]{\chi^{\nu}}$$

$$= \sqrt[\mu \cdot \nu]{\chi^{\nu}}$$

$$= \sqrt[\mu \cdot \nu]{\chi^{\nu}}$$

$$= \sqrt[\mu \cdot \nu]{\chi^{\nu}}$$

$$= \sqrt[\mu \cdot \nu]{\chi^{\nu}}$$

Τὰ τοιαῦτα ἀσχήματα μάλιστα χρήσιμα ἐν ταῖς ἑξισώσεσι (περὶ

ρι ὧν μετὰ ταῦτα) "Ὅθεν ἐπιμελῶς παντὶ ἑαυτὸν ἐσκητέον."

§ 206. "Ὅσα περὶ πολλαπλασιασμοῦ τῶν δυνάμεων εἴρηται, (§. 191) τῶν ταύτορρίζων, κρατοῦσι καὶ περὶ τῶν κλασματικῶν ἐκθετῶν. ὅτι καὶ οὔτοι, ὡς ἀληθεῖς δυνάμεις, θεωρητέοι· ἀ' μέντοι τοὺς ἐκθετας ἀναγέτοῦ ὑπὸ τὸν αὐτὸν παρονομασίην, καὶ εἶτα προσθετέον τοὺς ἀριθμητάς, τὸν κοινὸν παρονομ. ὑπογράφοντας, διὰ τὸ §. 130. π. $x \cdot x^{\frac{1}{2}} \cdot x^{\frac{1}{3}}$

$$= x^{\frac{1 \cdot 6}{2 \cdot 6}} \cdot x^{\frac{2 \cdot 2}{6 \cdot 2}} = x^{\frac{6}{12}} \cdot x^{\frac{4}{12}} = x^{\frac{6+4}{12}} = x^{\frac{10}{12}}$$

$$= \sqrt[10]{x^9} \quad \text{Ἀὐθις} \quad x^{\frac{1}{2}} \cdot x^{\frac{1}{\mu}} = x^{\frac{1 \cdot \mu}{2 \cdot \mu}} \cdot x^{\frac{\mu \cdot 2}{\mu \cdot 2}}$$

$$\Rightarrow x^{\frac{\mu + 2\mu}{2 \cdot \mu}} = \sqrt{x^{\frac{\mu + 2\mu}{2 \cdot \mu}}}$$

Πρὸς τούτοις, ὡς εἰδόσιν, ὅπως αἱ τοιαῦται ποσότητες, $\frac{1}{x}$, $\frac{1}{x^2}$, κτλ. καὶ ἄλλως ἐκφέρονται, ὡς ἑξῆς $\frac{1}{x} = x^{-1}$, $\frac{1}{x^2} = x^{-2}$,

(§. 98.) προκείσθω καὶ τούτων τοῦ πολλαπλασιασμοῦ παραδ. Ὡς $\frac{1}{\sqrt{x}} = \frac{1}{x^{\frac{1}{2}}} = x^{-\frac{1}{2}}$. Τοῦ

το πολλαπλ. διὰ τοῦ x ἔσται $x^{-\frac{1}{2}} \cdot x^1 = x^{-\frac{1}{2}}$

$$x^{\frac{1}{2}} = x^{-\frac{1}{2} \cdot 1} \cdot x^{\frac{1 \cdot 2}{1 \cdot 2}} = x^{-\frac{1}{2}} \cdot x^{\frac{2}{2}} = x^{-\frac{1}{2} + 1}$$

$$= x^{\frac{1}{2}} = \sqrt{x} \quad \text{Ὡς εἰς} \quad \frac{1}{x} = \sqrt[4]{x^1} = \sqrt[4]{x}$$

Ἀὐθις, ἐπειδὴ $\frac{1}{\sqrt[4]{x^2}} = \frac{1}{x^{\frac{2}{4}}} = x^{-\frac{2}{4}}$. Καὶ $\frac{1}{\sqrt[3]{x}}$

$$= \frac{1}{\sqrt[3]{x}} = x^{-\frac{1}{3}} \quad \text{Ἔσται καὶ} \quad \frac{1}{\sqrt[4]{x^2}} \cdot \frac{1}{\sqrt[3]{x}} = x^{-\frac{2}{4} - \frac{1}{3}}$$

$$x^{-\frac{1}{3}} = \frac{x^{-\frac{2}{4}}}{x^{\frac{1}{3}}} = x^{-\frac{2 \cdot 3}{12}} \cdot x^{\frac{4}{12}} = x^{-\frac{6}{12} + \frac{4}{12}} = x^{-\frac{2}{12}}$$

2π) : τὸ τῶν δυνάμεων ἰσοτιμία ἐστὶν ὡς ἀνωτέρω

$$= x^{-4-6} = x^{-12} = \sqrt[12]{x^{-10}} = \frac{1}{\sqrt[12]{x^{10}}}$$

Ὡσαύτως καὶ $\sqrt{x} \cdot \frac{3}{\sqrt{x^3}} \cdot \frac{1}{5} = x^{\frac{1}{2}}$

$$3x^{-\frac{3}{2}} \cdot \frac{1}{5} = \frac{3\sqrt[2]{x^{-3}}}{5} \cdot \frac{1}{5} = 3x^{-\frac{3}{2}} \frac{1}{5}$$

$$= \frac{3}{5} \frac{1}{\sqrt{x^2}} = \frac{3}{5} \frac{1}{x}$$
 Προσέτι $\frac{1}{x} \cdot \frac{2}{\sqrt[3]{x^2}} \cdot \frac{1}{\sqrt{x}}$

$$x^4 \cdot \sqrt{x^3} = x^4 \cdot 2x^{-\frac{1}{2}} \cdot x^{-\frac{1}{2}} \cdot x^{\frac{1}{2}} x^{\frac{1}{2}}$$

$$= x^{\frac{8}{2}} \cdot 2x^{-\frac{1}{2}} \cdot x^{-\frac{1}{2}} \cdot x^{\frac{1}{2}} x^{\frac{1}{2}} = 2x^{\frac{8}{2} - \frac{1}{2} - \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2}} = 2x^{\frac{13}{2}}$$

$$+ \frac{33}{5} = 2x^{\frac{20}{5}} = 2x^{\frac{10}{3}} = 2\sqrt[3]{x^{10}}$$

Καὶ $\frac{1}{x^2} \cdot \frac{1}{3x^3} \cdot 3\sqrt{x^{10}} = x^{-2} \frac{1}{3} x^{-3}$

$$3x^{\frac{10}{2}} = x^{-\frac{4}{2}} \cdot \frac{1}{3} x^{-\frac{6}{2}} \cdot 3x^{-\frac{10}{2}}$$

$$= \frac{3x^{-\frac{4}{2} - \frac{6}{2} + \frac{10}{2}}}{3} = \frac{3x^{-\frac{10}{2} + \frac{10}{2}}}{3} = \frac{3x^0}{3}$$

$= \frac{3 \cdot 1}{3} = \frac{3}{3} = 1$. Ἀλλὰ περὶ πάντων τούτων πλατύτερον ἐν τῷ περὶ ριζικῶν ποσοτήτων.

Καὶ ἕτερον παράδ. ἐν γράμμασι. $x^{\frac{\nu}{\rho}} \cdot x^{\frac{\mu}{\rho}}$

$$= \frac{x^{\nu\rho} \cdot x^{\mu\rho}}{x^{\rho\mu}} = \sqrt{x^{\nu\rho + \mu\rho}}$$

§. 207. Δυνάμεις, ὧν οἱ ἐκθέται κλασματικοί, εἰς ὑπερτέρας ἀνυψώσομεν ἀξίας, πολλαπλασιάζοντες τὸν ἀριθμητὴν τῆς κλασματικῆς δυνάμεως μετὰ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἐμφαινόντος, εἰς ἡλικὴν δύναμιν

μιν εξαρθῆναι χρή: π. χ. $\chi^{\frac{3}{2}}$ ἔσω εἰς τὴν β' ἀρ-
τέον δύναμιν $= \chi^{\frac{3 \cdot 2}{2}} = \chi^{\frac{6}{2}} = \sqrt{\chi^6}$. Καὶ ἐ-

πειδὴ ἡ διαιρεθῆναι δύναται διὰ τοῦ ριζικοῦ ἐκθέ-
του 2, ἐξενεχθεῖν τὸ $\sqrt{\chi^6}$ ἄμεινον διὰ τοῦ χ^3 . Ὁδὲ
λόγος αὐτόθεν δῆλος· ἐπειδὴ γὰρ πολλαπλασιάζειν
ἐστὶ τὸ τὴν ποσότητα τοσάκις ἑαυτῇ προσεθεῖναι, ὅσας
μονάδας ὁ ἕτερος τῶν παραγόντων περιέχει· πρόκειται
δὲ τὸ $\chi^{\frac{3}{2}}$ εἰς τὴν β' ἀρθῆναι δύναμιν ὁ ἐκθέτης το-
σάκις ἑαυτῷ προσεθήσεται, ὅσας μονάδας περιέχει ὁ ἀρ-
θεὶς ἀριθμὸς, ἢτοι ὅς, ἢτοι $\chi^{\frac{3}{2}} + \frac{3}{2} = \chi^{\frac{6}{2}} = \chi^3$,
ὅπερ εὐχερέστερον προκύπτει διὰ τοῦ πολλαπλασια-
μοῦ τοῦ ἀριθμητοῦ· Οἷον $a^{\frac{1}{3}}$ εἰς τὴν ε' ἀρθῆν δύ-
ναμιν ἔσαι $= a^{\frac{1 \cdot 5}{3}} = a^{\frac{5}{3}} = \sqrt[3]{a^5}$. Καὶ

$\sqrt{\chi}$ ἀρθῆτω εἰς τὴν ε' δύναμιν. Ἐπειδὴ $\sqrt{\chi} = \chi^{\frac{1}{2}}$

$-\frac{1}{2}$ τὸ $\chi^{-\frac{1}{2}}$ εἰς τὴν ε' ἀρθῆν δύν. ἔσαι $= \chi^{\frac{-1 \cdot 5}{2}}$
 $= \chi^{-\frac{5}{2}} = \sqrt[2]{\chi^{-5}}$ Καὶ $\sqrt[2]{\chi^{-5}}$ εἰς τὴν

μ : ἢν δύναμιν $= \sqrt[\mu]{\chi^{-5}}$

§. 208. Τὰς κλασματικούς εκθέτας ἔχούσας
δυνάμεις, οἱ ἕτερον διαιρήσομεν ταῦτορρίζων δυνά-
μειον, τῇ ἀπ' ἀλλήλων ἀφαιρέσει τῶν κατ' αὐτὰς ἐκθε-
τῶν (§. 194.) Ἀλλὰ τοὺς κλασματικούς εκθέτας
ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρή α' παρνομοι. ἀνάγειν, καὶ οὕτως
ἀφαιρεῖν τὴν ἀριθμητὴν ἀπὸ τοῦ ἀριθμητοῦ. π. χ.

$$a^{\frac{1}{2}} : a^{\frac{1}{4}} = a^{\frac{1 \cdot 4}{2 \cdot 4}} : a^{\frac{1 \cdot 2}{4 \cdot 2}} = a^{\frac{4}{8}} : a^{\frac{2}{8}}$$

$$= a^{\frac{4-2}{8}} = a^{\frac{2}{8}} = a^{\frac{1}{4}} \quad (\S. 125.) = \sqrt[4]{a}$$

$$\text{Ὡσαύτως } u^{\frac{3}{4}} : u^{\frac{1}{2}} = u^{\frac{3 \cdot 2}{4 \cdot 2}} : u^{\frac{1 \cdot 4}{2 \cdot 4}} = u^{\frac{6}{8}} : u^{\frac{4}{8}}$$

$$= u^{\frac{6-4}{8}} = u^{\frac{2}{8}} = u^{\frac{1}{4}} = \sqrt[4]{u} \quad \text{Ἀδθεις}$$

$$u^{\frac{\nu}{\mu}} : u^{\frac{\rho}{\sigma}} = u^{\frac{\nu \sigma}{\mu \sigma}} : u^{\frac{\rho \mu}{\mu \sigma}} = u^{\frac{\nu \sigma - \rho \mu}{\mu \sigma}}$$

$$\begin{aligned}
 &= \sigma \mu \sqrt[3]{\nu} \dots \sigma \mu. \text{ Καὶ } u^{\frac{3}{4}} : u = u^{\frac{3}{4}} : u^{\frac{4}{4}} \\
 &= u^{\frac{3 \cdot 1}{4 \cdot 1}} : u^{\frac{1 \cdot 4}{1 \cdot 4}} = u^{\frac{3}{4}} : u^{\frac{4}{4}} = u^{\frac{3-4}{4}} \\
 &= u^{-\frac{1}{4}} = \frac{1}{u^{\frac{1}{4}}} = \frac{1}{\sqrt[4]{u}}
 \end{aligned}$$

§. 209. Ὡσπερ αἱ κλασματικαὶ δυνάμεις τῶν πολλαπλασιασμῶν τοῦ κατ' αὐτὰς ἀριθμητοῦ εἰς ὑπερτέρας ὑφαισθίας δυνάμεις ἐξαίρονται, οὕτως ἐκ τούναντιου διὰ τῆς τῶν ἐκθετῶν καταίρονται διαιρέσεως, ἢ, ὅ ταῦτόν ἐστι, διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ παρονομαστοῦ τοῦ κλασμ. ἐκθέτου. (οὕτω γὰρ διαιρεῖται τὸ κλάσμα δι' ὁλοσχεροῦς ἀριθμοῦ (§. 146.)) Τοῦτο δὲ καλεῖται, τὴν ῥίζαν ἐκ τοῦ κλασματικοῦ ἐκθέτου ἐξάγειν. π. χ. δεῖσαν ἀπὸ τοῦ $a^{\frac{1}{4}}$ τὴν τριπλῆν ῥίζαν ἐξαχθῆναι, ἔσαι $a^{\frac{1}{4}} : 3 = a^{\frac{1}{4 \cdot 3}} = a^{\frac{1}{12}}$. Ὅτι δὲ τὸ $a^{\frac{1}{12}}$ ἢ τριπλῆ ἔστι ῥίζα τοῦ $a^{\frac{1}{4}}$, ἢ ὅτι $\frac{1}{4}$ διὰ τοῦ τρις πολλαπλασιασμοῦ τοῦ $a^{\frac{1}{12}}$ ἀνέψυ, οὐ χαλεπὸν συνιδεῖν, εἰδόσιν, ὅτι δυνάμεις πολλαπλασιάζειν ἐστὶ τὸ τοὺς αὐτῶν ἐκθέτας προσιδέναι, καὶ ὅτι, ἐὰν ὁ ἐκθέτης τοῦ $a^{\frac{1}{12}}$ τρις ἑαυτῷ προσεθῇ, ἔξ ἀνάγκης προκύψει τὸ $a^{\frac{1}{4}}$. Ἐστὶ γὰρ $a^{\frac{1}{12}} \cdot a^{\frac{1}{12}} \cdot a^{\frac{1}{12}} = a^{\frac{1}{12} + \frac{1}{12} + \frac{1}{12}} = a^{\frac{3}{12}} = a^{\frac{1}{4}}$. Αὐθις ἢ 4 : πλῆ ῥίζα τοῦ $x^{\frac{3}{4}} = x^{\frac{3}{4}} : 4 = x^{\frac{3}{4 \cdot 4}} = x^{\frac{3}{16}} = \sqrt[16]{x^3}$. ἢ μ : πλῆ ῥίζα τοῦ $x^{\frac{\rho}{\sigma}} = x^{\frac{\rho}{\sigma}} : \mu = x^{\frac{\rho}{\sigma \cdot \mu}} = \sqrt[\sigma \cdot \mu]{x^{\rho}}$.

Σχόλιον.

Τὰς ῥιζικάς ποσότητας θελομεν τὰς πραγματευθῆ κατωτέρω ἀκριβέσερον, καὶ ἐναργέσερον, ἰδιαιτέρως. Ἡτούτων γνώσας εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖα, ὡσάν ὅπου ἀλλέως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταλάβῃ τινὰς τὰ Μαθηματικὰ συγγράμματα, εἰς τὰ ὅποια προϋποτίθεται

ται αὕτη· Ὅθεν ὁ εὐκόλως προχωρήσαι βουλόμενος εἰς προσέχη εἰς τοὺς κανόνας, καὶ παραδείγματα.

Περὶ Λύσεως τῶν κλασμάτων εἰς Ἀπείρου Σειράς.

§. 210. Ἐκαστον κλάσμα οὐ μόνον γράφοντες, ἀλλὰ καὶ διὰ σειρᾶς ὄρων παραστήσαι δυνάμεθα, ἥς τὸ πέρας, ἐφ' ὅσον ἀν βούλη, τοῦ ὑπολογισμοῦ προαγομένου, οὐχ εὐρίσκεται· καὶ τοῦτό ἐστιν, ὃ Ἀπείρου Σειρᾶ καλεῖται· ἔνθα μᾶλλον, καὶ μᾶλλον τῇ ἀληθείᾳ προσεγγίζουσι, πάντῃ αὐτῆς ἐφικέσθαι οὐχ οἰόντε· ἢ δὲ τούτων χρήσις ἐπίσημος, ὡς κατωτέρω δευχθήσεται.

§. 211. Πᾶς ἀριθμὸς τῆς 1 μείζων, οὐ μόνον ὡς τῇ προσθέσει δύο ὁλοσχερῶν ἀριθμῶν προκύψας, ἔχει θεωρηθῆναι, ἀλλὰ καὶ δυσὶν ἀριθμοῖς τοῦτον ἐν παραστήσει· π. χ. τὸν 3 παραστήσομεν ὡς ἐκ $2 + 1$, καὶ τὸν 5 ὡς ἐκ $3 + 2$, ἢ ἐκ $4 + 1$ συγκείμενον· Ἀλλὰ τοὺς αὐτοὺς καὶ ὡς διὰ τῆς ἀφαιρέσεως ἀπ' ἀλλήλων δύο ποσοτήτων ἀναφύεντας ἀν θεωρηθῶμεν. Οἷον τὸν 3 ἐκ τοῦ 5 — 2, καὶ τὸν 5 ἐκ τοῦ 6 — 1, ἢ καὶ κατ' ὀντιναοῦν ἕτερον τρόπον. Ὡς κλάσμα δι' ἀπείρου σειρᾶς παραστήσαι βουλόμενος ἀπόδος τὸν παρὸν. διὰ ποσότητος, ἐκ β. μερῶν συνισταμένης, ἢ τοι τῷ τῆς προσθέσεως, ἢ τῷ τῆς ἀφαιρέσεως συνημμένων σημείω. Ὡς $\frac{2}{3}$ παράστησον διὰ $\frac{2}{2+1}$, ἢ

$\frac{2}{4-1}$ · καὶ ἐνεργείᾳ διαιρῶν εὐρήσεις πηλίκον τὴν ἀπείρου σειρᾶν.

Ἴνα δὲ τοῦτο ἐν γένει δηλωθῇ, παραληπτέον ἐπ' ἀμφοῖν τῶν τρόπων ἀλγεβραϊκὸν κλάσμα, ὡς διὰ τούτου ἀπάντων τῶν κλασμάτων σημαινομένων. Γράψον οὖν κλάσμα τὸ $\frac{a}{\beta + \gamma}$, καὶ τὸ μὲν α παριστά-

τω πάντα ἀριθμὸν, καὶ αὐτὴν τὴν 1, τὸ δὲ β + γ ὡσαύτως οἰουσοῦν δύο ἀριθμοὺς, μείζους τῆς 1, ἅμα ληφθέντας· π. χ. ἐν τῷ κλ. $\frac{2}{3}$. α ἔσαι = 2, καὶ ἐάν